

Jó vagy nem jó? Kell, vagy nem kell? Egyetemi modellváltás mozgatórugói és forgatókönyvei

OHA kerekasztal

Kádár-Csoboth Péter

Budapest, 2019. január 29.

Az egyetem jelenlegi működési környezete akadályozza a társadalmi, vállalati, piaci környezettel történő hatékony együttműködést. Az oktatás globális piacán versenyhátránnyal küzdenek intézményeink.

A fenntartó (állam) és az (autonóm) intézmény egyaránt érdekelt a fenti működési problémák felszámolásában.

A felsőoktatás és a gazdaság együttműködésének erősítését célzó kormányzati programok, beavatkozások csak az egyetemek működési környezetének egyidejű változtatásával lehetnek sikeresek.

Kormányzati cél

Az egyetemek tudásipari szerepének erősítése, vállalati-piaci együttműködési képességük erősítése.

Szakpolitikai kezdeményezések

2006-09	KKK/RET
2009-12	Innovációs klaszterek
2009-12	TTI központok
2015-	FIEK

Eredmények

Részleges, nehezen fenntartható eredmények, nincs rendszerszintű változás

Az elmúlt évtized fejlesztési programjai nem érintették az Egyetemek alapvető működési mechanizmusait

A kormányzati cél eléréséhez az egyetemek működési környezetének átalakítására van szükség.

Kormányzati cél

Az egyetemek tudásipari szerepének erősítése, vállalati-piaci együttműködési képességük erősítése.

Szakpolitikai kezdeményezések

Működési modell átalakítása

FIEK
Science Park
TBD...

Eredmények

Rendszerszintű változás, érdekeltség, motiváció és képesség a vállalati-, piaci együttműködéshez.

Az államháztartási kereteken belül a működés feltételei korlátozottan javíthatók.

A) Felsőoktatási közintézeti modell

- Teljes modellváltást nem vállaló, vagy **túl komplex feladatrendszerrel működő intézmények működési környezetének javítása** az Áht-n belül.

Felsőoktatási intézmények működésének erősítése

- Teljes modellváltást vállaló, **működését piaci környezet igényei és gyakorlata szerint megszervező intézmények** új közjogi státuszon alapuló modellje.

B 1-2) Államháztartáson kívüli működési modell

A hatékony működés kialakítása két releváns megközelítés szerint valósítható meg – A) államháztartáson belül, illetve B1-2) azon kívül.

	A) Felsőoktatási közintézet	B1) Fenntartói jogokat gyakorló egyetem	B2) Alapítványi fenntartású egyetem
Áht. szerinti működés	 Minisztérium (Fenntartó) Egyetem	 Minisztérium (Ágazati irányító)	 Minisztérium (ágazati irányító) Alapítvány (fenntartó)
Áht-n kívüli működés	 Gazdálkodó szervezetek	 Gazdálkodó szervezetek	 Gazdálkodó szervezetek
	 Nonprofit szervezetek	 Nonprofit szervezetek	 Nonprofit szervezetek
	 Egyéb Intézmények	 Egyéb Intézmények	 Egyéb Intézmények
A modell lényege	<p>Az egyetem az Áht-n belül maradván, de annak szabályain lazítva végezheti tevékenységét. A felsőoktatási közintézet továbbra is az államháztartási szabályok megtartásával működik tovább, viszont számos esetben kivételi szabályok definiálásával segíthető a hatékony és eredményes működés, illetve lehetőséget kapnak Áht-n kívül operáló szervezetek létrehozására. Áttörő eredmény ennek a változatnak a megvalósításával nem várható.</p>	<p>Egy teljesen új jogállás definiálásával és a hatályos jogszabályokba való beillesztésével biztosítja a versenyképes és piacorientált egyetemek létrejöttét. Gazdasági társaság, nonprofit szervezet vagy egyéb intézmény létrehozását ez a működési forma biztosítja, és lehetővé teszi, hogy a feladatok elhelyezését az intézmény szabadon válassza meg. A működés során az államháztartás szabályrendszeréből adódó kööttségek nem korlátoznak.</p>	<p>Jelenlegi alapítványi fenntartású működési modell keretei között alakítjuk ki az állami intézményfenntartás új modelljét. Gazdasági társaság, nonprofit szervezet vagy egyéb intézmény létrehozását ez a működési forma biztosítja, és lehetővé teszi, hogy a feladatok elhelyezését az intézmény/fenntartó szabadon válassza meg. A működés során az államháztartás szabályrendszeréből adódó kööttségek nem korlátoznak.</p>